

kan møde og tale og stemme om Sagerne. Nei, lad os først, hvis vi have sand Interesse og Kjærlighed for det kirkelige Liv, see at faae Organer for Christi Bære, for derved at fremstaafe et virkeligt kirkeligt Liv. Saadanne Organer maae være levende Mennesker, som have dyb Interesse for Sagen, naturligviis i Forbindelse med den fornødne Kundskab.] Jeg kommer igjen et Dieblif tilbage til den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 2den Valgkreds (Krogsh). Ved at omtale § 1 i det foreliggende Lovforslag fremsførte han, at han der favnede Afskilligt. Der er navnlig, siger han, med Hensyn til de Betingelser, som skulle stilles til de Mænd, der ønske Ordination, kun gjort gjældende, at de skulle bevise, at de ikke ere værnepligtige, og i Forbindelse dermed kom den ærede Folkethingsmand til at sige, at det, som det først og fremmest — jeg veed just ikke, om Ordene vare saaleledes — det, som det væsentligst kom an paa, var, at Vedkommende havde Kundskab. Det Udtryk maa jeg aabent tilstaae stødte mig. Jeg sætter megen Pris paa Kundskab, men her at sætte Kundskab som det Første, som et absolut Enten—Eller, det maa være urigtigt. [Jeg troer, at man til en vis Grad kan sige, at Kristendom uden Kundskab kan have Noget for sig, men Kundskab uden Kristendom kan jeg ikke anerkjende for at have nogen Betydning. Men man vil jo naturligviis forlange en passende Forening af disse to Ting, men netop derfor vil jeg ogsaa tillade mig at fastholde, at man gjør det; thi det er min Overbeviisning, at man har altfor meget holdt sig til den ene Bestanddeel af, hvad man saaledes forlanger, at en geistlig Mand skal være udrustet med. Jeg kommer herved paa en saare naturlig Maade tilbage til det, hvorfra jeg egentlig søger mit Udgangspunkt i Betragtningen af denne Sag. Aarsagen til vor hele Skade i kirkelige Sager og den utilfredsstillende Tilstand, vi bestinde os i, maa man, efter min Mening, søge i den mangelfulde Dannelse, som vore Præster erholde; jeg tillader mig at kalde den mangelfuld, fordi den i høieste Grad er eenfaldig. Jeg vil anerkjende og i høieste Grad anerkjende den megen Kundskab og Dygtighed, Flid og Skarpsindighed, som gjør sig gjældende ved de theologiske Studier, men jeg

kan paa den anden Side ikke anerkjende, at den Bestanddeel, som jeg troer er en meget væsentlig, for ikke at sige den væsentligste, er tilstede i den Grad, som man i Almindelighed kunde ønske, nemlig Tro, kristeligt Liv, Varme og i det Hele taget den Verdighed hos Personer, som bør være tilstede, for at han med Held kan optræde som Forhynder af Guds Ord blandt Menigheden.] Det er forekommet mig mærkeligt, at de ærede Talere, som tidligere have haft Ordet i denne Sag, ikke ere komne tilbage til dette Punkt og have fremhævet det, eller dog fremhævet det stærkere end steet er; thi mig forekommer det saa indlysende, som Noget kan være, at heri maae vi søge Roden til den mindre tilfredsstillende Tilstand i Landet med Hensyn til Religionsjager og Kirkevæsen. Og hvad enten der nu kommer en Lov om Præstefrihed eller ikke — jeg er forresten i det Væsentlige stemt for det Lovforslag, som foreligger — mener jeg, at man maa bestemt have sin Opmærksomhed henvendt paa den Side af Sagen, som jeg har tilladt mig at fremhæve, og som efter min Mening er det Væsentligste af det Hele; thi var det i den Henseende, som det burde være, saa vilde Alt være meget bedre, end det er, eller rettere sagt, dersom det tidligere i den Retning havde været, som det burde være, havde vi været meget bedre farne, end vi ere, og jeg er meget tilbøielig til at troe, at vi da vilde være blevne forstaaede for alle disse Stridigheder og Bryderier, og maastee ikke have følt Trang til det Forslag, som nu foreligger. Men jeg kan ikke sige Andet, end at, naar Tilstanden er, som den i det Hele taget er, og man virkelig har et aabent Blif for denne Tilstand, saa kan man ikke faae Andet eller i alt Fald ikke finde nogen lempeligere Maade at søge Ondet forbedret paa, end ved dette Lovudkast. Det er min Overbeviisning, at det er det mindste, det lempeligste Middel, og jeg siger det med Smerte, fordi jeg tør vedkjende mig, at jeg nærer den største Hengivenhed for og Kjærlighed til den danske Folketirke; men den danske Folketirke — det er min Overbeviisning — staaer paa en Duffan, og dersom man ikke itide vil tage de Forholdsregler, som kunne være passende og rigtige, saa vil den være udsat for den største